

τοῦτο δὲ προδήλως πάλιν στηρίζεται εἰς φυσικούς τινας νόμους, κοινούς πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις· ὅθεν καὶ τὸ λαλεῖν στηρίζεται εἰς γενικούς τινας νόμους. Ἐχοντες οἱ ἄνθρωποι ἰδέας, ἀναφερομένας εἰς οὐσίας, εἰς πράξεις, εἰς σχέσεις, ἀναγκαῖον νὰ ἔχωσι καὶ ὄρους εἰς δήλωσιν αὐτῶν. Ἐκ τούτου τὰ μέρη τοῦ λόγου. Τούτων λοιπὸν τὴν γένεσιν, τὴν φύσιν καὶ τὸν ἀριθμὸν ἐρευνᾷ ἡ φιλοσοφικὴ γραμματικὴ, ἧ ἔστιν ἐξετάζει τίνα εἶναι τὰ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα, τίνα ἐκ τῶν ὑπαρχόντων δυνατὸν νὰ ἐκλείπωσιν ἐκ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς γλώσσης, τίνα καθιστῶσι τὴν γλῶσσαν ἐντελεστέραν καὶ φιλοσοφικωτέραν, τίνες οἱ λόγοι τῶν κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν μεταβολῶν κτλ.

Ἡ φιλοσοφία περὶ παντὸς πράγματος εἶναι καλὴ, εἶναι τερπνὴ, πληροῦ μίαν τῶν πρώτων πνευματικῶν χρειῶν τοῦ ἀνθρώπου. Τί κάλλιον παρὰ τὸ εὐρίσκειν τοὺς λόγους, τὰς ὁμοιότητας καὶ τὰς διαφορὰς τῶν πραγμάτων; Οὕτως εὐκολύνεται ἡ μάθησις, ἐξακριβοῦνται τὰ πράγματα, καὶ ἀπαλλάσσεται ὁ ἐπιστήμων τοῦ παχυλοῦ ἐμπειρισμοῦ, ὅστις εἰς νοῦν ἀνεπτυγμένον ἀφόρητος. Ἄλλ' ἡ φιλοσοφία εἶναι θεωρία, ὅθεν δὲν ἐξαρκεῖ εἰς τὴν τοῦ ἀνθρώπου χρῆσιν· προσαπαιτεῖται καὶ πρᾶξις καὶ σπουδὴ πρακτικὴ. Ἀφιλοσοφώτατος γραμματικὸς δυνατὸν νὰ κατέχη τὸν μηχανισμόν τῆς γλώσσης ἀσυγκρίτως κάλλιον παρὰ τὸν φιλοσοφώτατον. Ὅθεν χρησιμωτάτη μὲν ἡ φιλοσοφικὴ γραμματικὴ· προσαπαιτεῖται ὅμως καὶ προσαπαιτεῖται ἡ βαθεῖα γνῶσις τῆς γραμματικῆς τῆς γλώσσης, ἣν τις θέλει νὰ σπουδάσῃ κατὰ βάθος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ν. ΦΛΟΓΑΪΤΗΣ

ἜΣ ΤΗΝ ΕΛΙΑ ΤΗΣ

Ἐλῆ! ἔχεις σ' τὴ μύτη Σου,
 πουλάκι μου μὲ τρίχες,
 Μὰ δὲ μοῦ ἴδες παρακαλῶ
 ἀπὸ μικρὴ τὴν εἶχες;

Πολλοὶ τὴν ἐξηλέψανε
 κι' ἐγίνει ξακουστὴ,
 Μὰ ἴγὼ θαρρῶ σοῦ φύτρωσε
 ἀπ' τὴ σαρακοστὴ.

(1894)

M. M.